

Polityka energetyczna w Europie

Komisja Europejska – Dyr. Generalna ds. Energii i Transportu

„Europejski rynek energii elektrycznej – europejskie spojrzenie na sieci energetyczne”

**Konferencja «Power Ring
– bezpieczeństwo europejskiego rynku energii»**

Warszawa, Polska, 31 listopada 2006

**Dr Wolfgang Kerner,
DG TREN, B1**

Polityka energetyczna w Europie

Komisja Europejska – Dyr. Generalna ds. Energii i Transportu

STRESZCZENIE

Wyzwania

Cele wspólnej polityki energetycznej

Zielona księga: obszary priorytetowe

Strategiczny przegląd energetyczny: działania priorytetowe

Europejska sieć na rzecz europejskiego rynku elektroenergetycznego i gazowego

Ramy prawne

Plan połączeń priorytetowych

- wytyczne TEN-E 2006

Wnioski

Polityka energetyczna w Europie

Komisja Europejska – Dyr. Generalna ds. Energii i Transportu

Potrzeba wspólnej europejskiej polityki energetycznej

- Rosnąca zależność UE od importu
- Potrzeba zrównoważonych, konkurencyjnych i bezpiecznych dostaw
- Spójny rozkład źródeł energii (miks energetyczny)
- Wymiar regionalny – krajowy - europejski
- Odpowiedzialność sektora prywatnego i publicznego
Kto płaci za europejską wartość dodaną?

“Dla obywateli Europy i twórców jej polityki stało się jasne, że Europa musi stworzyć wspólną politykę energetyczną.”

Polityka energetyczna w Europie

Komisja Europejska – Dyr. Generalna ds. Energii i Transportu

Potrzeba europejskiej sieci przesyłowej

Trans – europejska sieć energetyczna - TEN-E (22/09/2206)

Sieć referencyjna Energia elektr. - gaz ? - ropa?

Gaz / ropa: ukierunkowanie → wymiar zewnętrzny

Energia elektr.: produkcja i dystrybucja na terenie UE → rynek wewn.
system synchroniczny

Cel ogólny

Usprawnienie wdrażania przepisów; szybsza budowa połączeń; lepsze zachęty dla inwestorów prywatnych

“Coraz ściślej powiązane tylko rynków regionalnych i krajowych daje klientom korzyść w postaci lepszej jakości usług, większego wyboru źródeł energii oraz bardziej konkurencyjnych cen.”

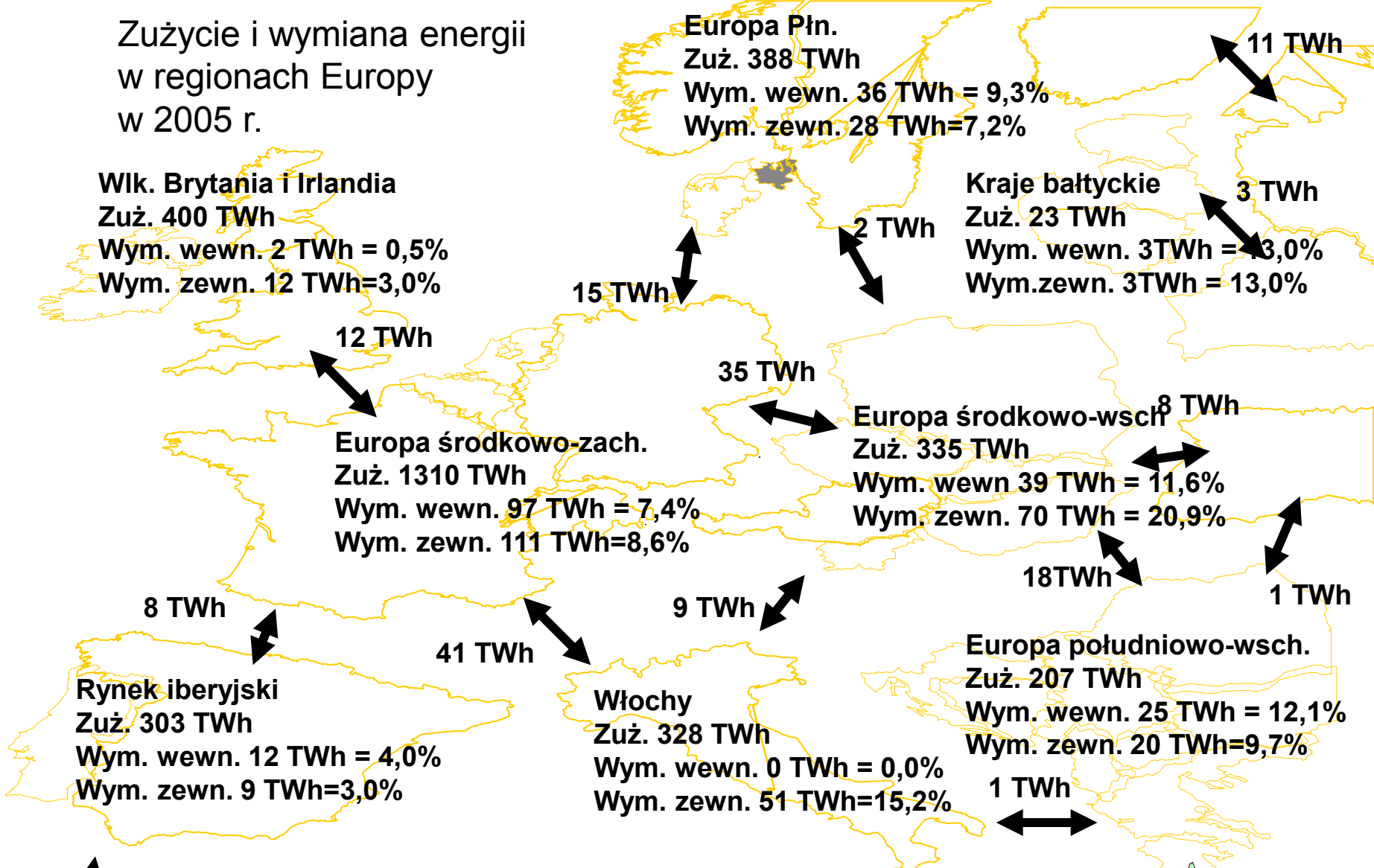

Polityka energetyczna w Europie

Komisja Europejska – Dyr. Generalna ds. Energii i Transportu

- **Plan połączenia priorytetowego**
 - oparty o poprawione wytyczne TEN-E (2006)
 - status projektu szczególnie ważnego dla interesu Europy
 - problemy strukturalne
 - droga naprzód
 - **planowanie, działanie i organizacja**

Zużycie i wymiana energii w regionach Europy w 2005 r.

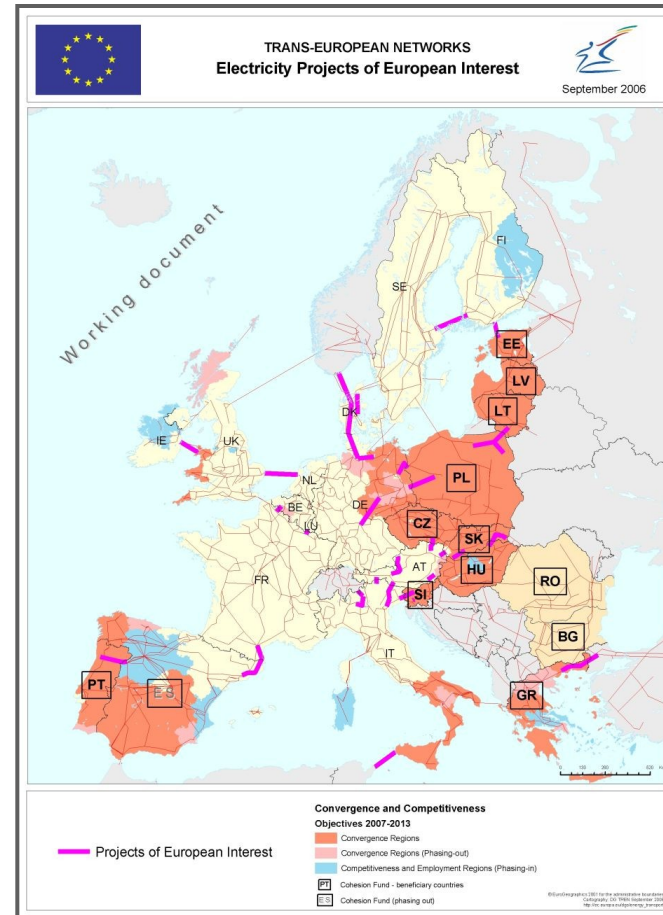
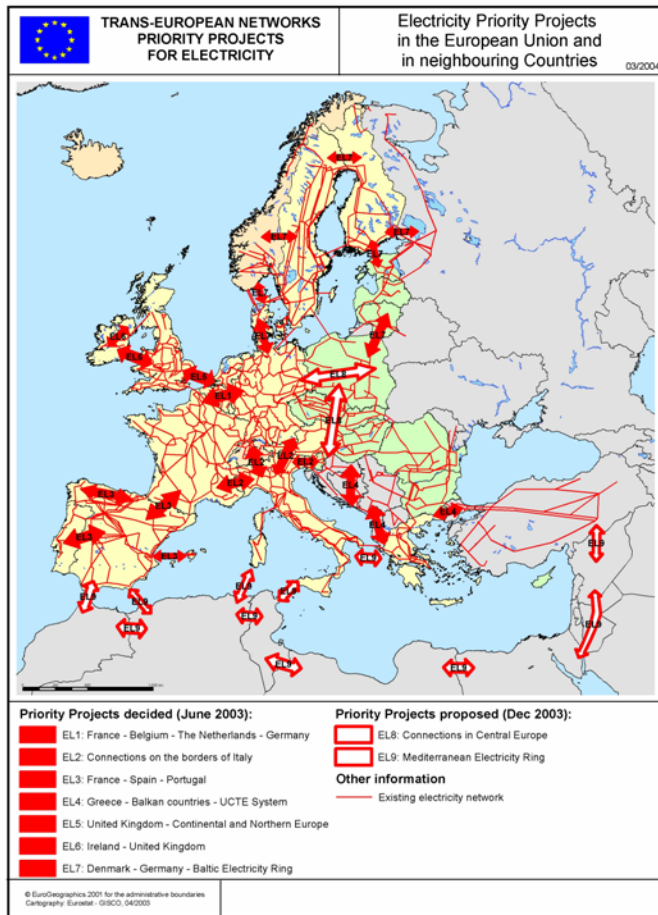

Zuż. = zużycie
 Wym. wewn. = wymiana transgraniczna w ramach regionu
 Wym. zewn. = wymiana transgraniczna między regionami

Polityka energetyczna w Europie

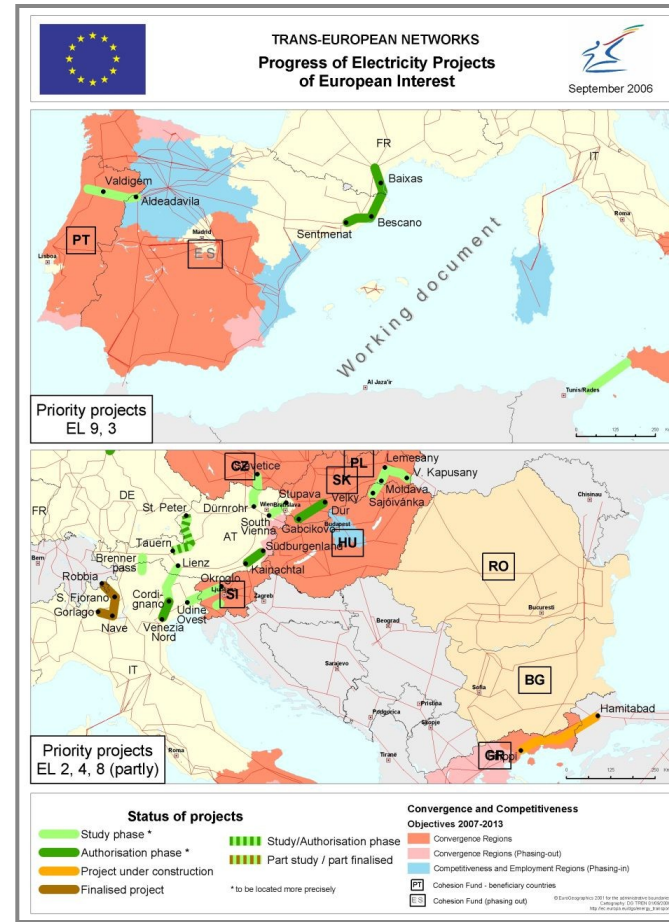
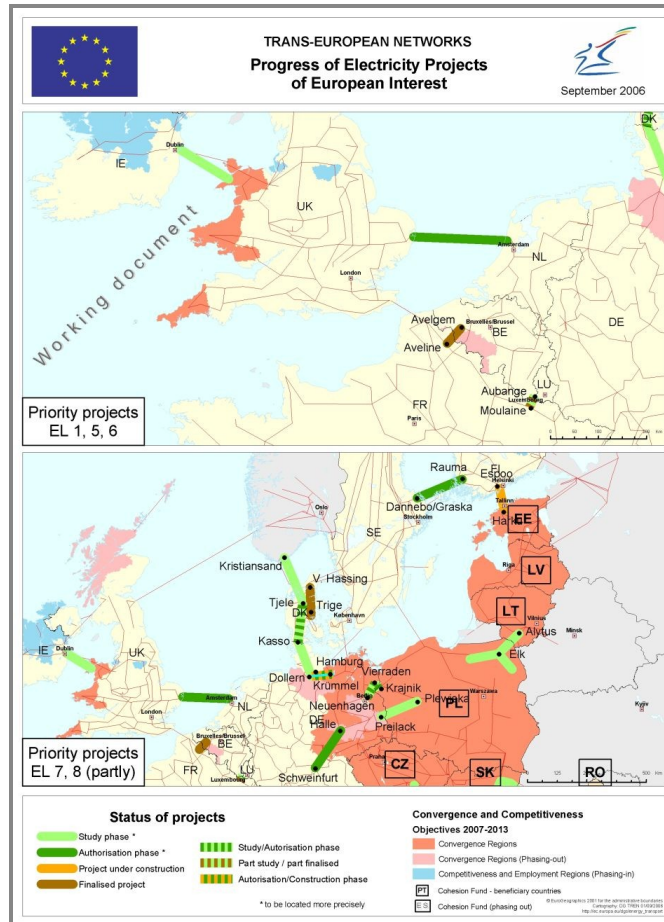
Komisja Europejska – Dyr. Generalna ds. Energii i Transportu

Polityka energetyczna w Europie

Komisja Europejska – Dyr. Generalna ds. Energii i Transportu

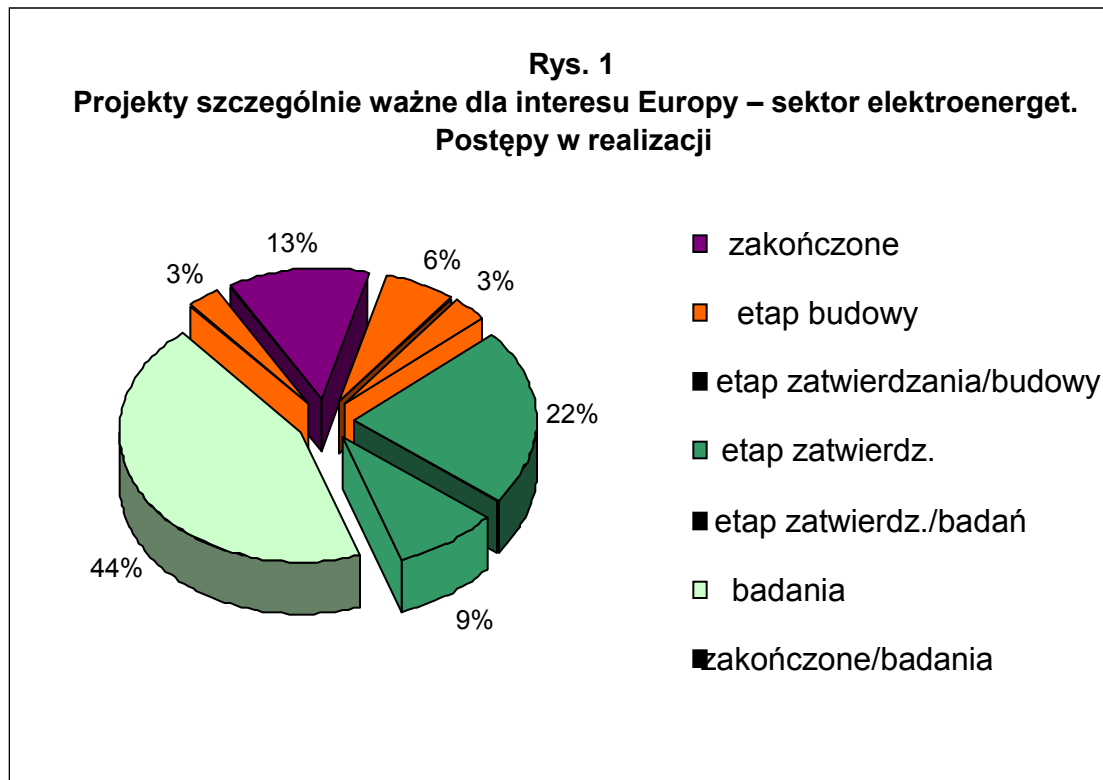

Polityka energetyczna w Europie

Komisja Europejska – Dyr. Generalna ds. Energii i Transportu

● Dane statystyczne nt. postępów w realizacji projektów

Polityka energetyczna w Europie

Komisja Europejska – Dyr. Generalna ds. Energii i Transportu

Przepisy dot. wewn. rynku energii elektrycznej

- **Dyrektywy w sprawie gazu i energii elektr.**
 - ◆ z lipca 2007: swoboda wyboru dostawców gazu i energii elektr.
 - ◆ efektywny dostęp stron trzecich do infrastruktury
 - ◆ rozdział (unbundling) operatorów systemów przesyłowych i dystrybuc.
 - ◆ Organy regulacyjne w każdym kraju UE
- **Rozporządzenie w sprawie transgranicznego handlu energią elektr. (1228/2003)**
 - ◆ Wytyczne dot. zarządzania zatorami, rekompensat między operatorami systemów przesyłowych oraz harmonizacji taryf
- **Komisja monitoruje rynek**
 - ◆ Raport za 2005 r.
 - ◆ Szczegółowe przeglądy poszczególnych krajów
- **Dalsze działania na rok 2007?**

Polityka energetyczna w Europie

Komisja Europejska – Dyr. Generalna ds. Energii i Transportu

- **Komisja podejmuje działania przeciwko państwom członkowskim, które nie otworzyły odpowiednio swoich rynków energii elektr.**
- 28 listów z „formalnymi ostrzeżeniami” wysłanych do 17 państw członkowskich 4 kwietnia 2006
- **Polska / Litwa otrzymały ostrzeżenia dot. przestrzegania dyrektyw w sprawie gazu jak i energii elektrycznej**

Polityka energetyczna w Europie

Komisja Europejska – Dyr. Generalna ds. Energii i Transportu

Główne kwestie dot. POLSKI w roku 2006

- **Otwarcie rynku i konkurencja**
Energia elektr. długoterminowe umowy i ceny regulowane psują rynek i jego płynność; brak właściwych sygnałów o inwestycjach; przeszkody dla nowych uczestników rynku.
Gaz rynek jest całkowicie zamknięty.
- **Organy regulacyjne**
Organ regulacyjny nie jest wystarczająco silny; nieprecyzyjny podział zadań między organ regulacyjny a rząd; niewystarczająca kontrola organu regulacyjnego nad taryfami.
- **Rozdział operatorów sieci przesyłowych i dystrybucyjnych (LT)**
Energia elektr. brak właściwego rozdziału operatorów sieci przesyłowych; potrzeba koncentracji na efektywnym działaniu systemu i ułatwieniu rozwoju rynku; termin rozdziału prawnego dla Polski – 1 lipca 2007.
- **Przejrzystość rynku**
Energia elektr. brak przejrzystości rynku. The market is not transparent. Gaz - rynek nie istnieje.
- **Integracja z UE**
Energia elektr. operatorzy systemów przesyłowych współpracują z operatorami z krajów sąsiednich; potrzeba lepszej koordynacji i regulacji w wymiarze transgranicznym.
- **Zobowiązania w zakresie usług publicznych**
Obecnie istnieją ceny regulowane dla gospodarstw domowych na gaz i energię elektr., ale dla energii przestaną one funkcjonować i zmienią się od 1 lipca 2007.
LT nie zgłosiła żadnych zobowiązań w zakresie usług publicznych.

Polityka energetyczna w Europie

Komisja Europejska – Dyr. Generalna ds. Energii i Transportu

- **Poziom inwestycji**
- Według prognoz operatorów sieci przesyłowych inwestycje średnioterminowe do 2013 r. wyniosą ok. 4 mld euro rocznie;
do roku 2023 oczekuje się stabilnego wzrostu poziomu inwestycji.
- Według IEA potrzeby inwestycyjne w budowę sieci wyniosą 49 mld euro w skali UE w latach 2001-2010.
- Inwestycje transgraniczne wynoszą obecnie 200 mln euro rocznie.
- 32 projekty szczególnie istotne dla interesu Europy wymagają inwestycji w wysokości 6 mld euro.
- Inwestycje transgraniczne wyniosłyby więc 700-800 mld euro rocznie.
- Inwestycje w przyłączenie morskich farm wiatrowych do sieci na lądzie szacuje się na 0,9 -1,3 mld euro rocznie w wymiarze średnioterminowym.
- W wymiarze długoterminowym potrzebny jest szybki wzrost do 1,7 -2,5 mld euro rocznie.

Polityka energetyczna w Europie

Komisja Europejska – Dyr. Generalna ds. Energii i Transportu

Praca sieci

- Europejski kodeks dot. sieci
 - Zasady przydziału mocy (Rozporządzenie 1228/2003)
 - Zasady bezpieczeństwa (Rozporządzenie 1228/2003)
 - Zasady pracy awaryjnej
- Ujednolicenie regulacji (europejski regulator energii)
- Bezpieczeństwo fizyczne (działania infrastrukturalne w momentach krytycznych)

Organizacja

- Europejski ośrodek na rzecz sieci energetycznych; Urząd ds. obserwacji energii
 - Niezależne stowarzyszenie operatorów systemów przesyłowych?
 - Europejski organ regulacyjny ds. energii
-

Polityka energetyczna w Europie

Komisja Europejska – Dyr. Generalna ds. Energii i Transportu

Wnioski

- - silne związki między priorytetami TEN-E a efektywnymi procedurami wdrożeniowymi
- - określanie projektów opóźnionych oraz konkretnych opóźnień i trudności w trakcie spotkań **monitorujących postępy prac** i spotkań **koordynacyjnych**
- określanie “projektów krytycznych”
- wyznaczenie kilku koordynatorów europejskich

Polityka energetyczna w Europie

Komisja Europejska – Dyr. Generalna ds. Energii i Transportu

Wnioski

Planowanie na szczeblu regionalnym

- ocena oddziaływania
 - należy rozwiązać problem fragmentacji zasad planowania i zatwierdzania
 - celem powinien być pięcioletni okres planowania, zatwierdzania i budowy
- **korekta wytycznych TEN-E**